

Ve Štrasburku dne 5.7.2016
SWD(2016) 224 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

směrnici Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu (Text s významem pro EHP)

{ COM(2016) 450 final }
{ SWD(2016) 223 final }

Souhrnný přehled

Posouzení dopadů *návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu*

A. Potřeba opatření

Proč? Jaký problém se řeší?

Ačkoliv směrnice (EU) 2015/849 představuje při předcházení praní peněz a financování terorismu v EU významný krok vpřed, nedávné teroristické útoky a zveřejnění informací o určitých nedostatcích ve světovém finančním systému („Panamské dokumenty“) prokazují, že jsou zapotřebí další kroky k zlepšení tohoto rámce. V tomto ohledu je třeba se ve vztahu k financování terorismu zabývat pěti problémy:

- (1) nejasné a nekoordinované požadavky týkající se hloubkové kontroly klienta vedoucí k méně účinnému sledování podezřelých transakcí, na nichž se podílejí vysoce rizikové třetí země;
- (2) orgány nesledují dostatečně podezřelé transakce uskutečněné prostřednictvím virtuálních měn;
- (3) nedostatečná opatření k zmírnění rizik spojených s anonymními předplacenými nástroji;
- (4) omezení s ohledem na zajištění včasného přístupu finančních zpravodajských jednotek k informacím, které mají k dispozici povinné osoby, a na výměnu těchto informací;
- (5) nedostatečný nebo pozdní přístup finančních zpravodajských jednotek k informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů.

Navrhované změny se zabývají rovněž problémy, které souvisejí s nedostatečným přístupem k aktuálním informacím o skutečném vlastnictví společností a právních uspořádání.

Čeho by tato iniciativa měla podle očekávání dosáhnout?

Očekává se, že navrhované změny zajistí větší transparentnost a pomohou příslušným orgánům účinně odhalovat finanční toky spojené s trestnou činností a terorismem. Změny by měly a) zajistit větší právní jistotu u povinných osob, pokud jde o opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která je nutno uplatňovat ve vztahu k vysoce rizikovým třetím zemím, b) zlepšit odhalování podezřelých transakcí s virtuálními měnami; c) omezit zneužívání anonymních předplacených nástrojů; d) zlepšit přístup finančních zpravodajských jednotek k informacím, které mají k dispozici povinné osoby, a výměnu těchto informací; e) zajistit rychlý přístup k příslušným informacím o totožnosti majitelů bankovních a platebních účtů s cílem zabránit transakcím spojeným s praním peněz a financováním terorismu a odhalovat je a f) zvýšit transparentnost informací o skutečném vlastnictví společností a právních uspořádání.

Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?

Tato iniciativa má zajistit harmonizovaný přístup k rychlému posílení stávajícího rámce EU pro předcházení praní peněz. Neexistence účinného preventivního právního rámce v jednom členském státě může být využita pachatelé trestných činů a teroristy a mít důsledky v jiném členském státě. Je proto důležité, aby na úrovni EU existoval harmonizovaný rámec.

B. Řešení

Jaké legislativní a nelegislativní možnosti politiky byly uváženy? Je některá možnost upřednostňována? Proč?

Komise zvažovala nelegislativní možnosti, jako je vypracování „osvědčených postupů“ k odstranění praktických překážek, které byly zjištěny v probíhající mapování, a doporučení pro členské státy (na základě zásady „dodržuj, nebo vysvětli“). Tyto možnosti by však měly doplňovat, a nikoli nahrazovat legislativní opatření.

K odstranění zjištěných problémů byla uvážena celá řada možností právní úpravy. Upřednostňované možnosti v příslušných oblastech jsou zvoleny tak, aby zajistily rovnováhu mezi dosažením cílů a případnými nepříznivými dopady na účastníky trhu, zejména náklady na dodržování předpisů. K těmto možnostem patří: i) závazný seznam opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která uplatňují povinné osoby, ve spojení se seznamem příkladů protiopatření, ii) zahrnutí platform pro výměnu virtuálních měn a poskytovatelů virtuálních peněženek do oblasti působnosti směrnice ve spojení s vytvořením systému dobrovolné sebeidentifikace uživatelů virtuálních měn, iii) odstranění anonymity při používání dobíjecích nebo jednorázových předplacených karet on-line a snížení stávající prahové hodnoty u anonymních předplacených karet při používání off-line (z 250 EUR na

150 EUR), iv) objasnění právních povinností finančních zpravodajských jednotek, pokud jde o jejich přístup k informacím, které mají k dispozici povinné osoby, a výměnu těchto informací, v) automatický ústřední mechanismus na vnitrostátní úrovni, který umožňuje identifikaci bankovních a platebních účtů, a vi) opatření k zvýšení transparentnosti a zlepšení přístupu k informacím o skutečných majitelích společností a právních uspořádání.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Upřednostňované možnosti zajistí větší transparentnost a pomohou příslušným orgánům účinně odhalovat finanční toky spojené s trestnou činností a terorismem, a zejména:

- zajistí větší právní jistotu u povinných osob při jednání s klienty ve vysoce rizikových třetích zemích,
- řeší otázky transparentnosti a omezují anonymitu u některých určených platebních nástrojů (aniž by byly zrušeny výhody, které tyto nástroje zajišťují při běžném používání),
- umožňují finančním zpravodajským jednotkám získat přístup k více informacím od povinných osob a rychlý přístup k informacím, které identifikují majitele bankovních a platebních účtů, zabraňují tudíž zatěžujícím plošným žádostem,
- zlepšují přístup orgánů veřejné moci k informacím o skutečném vlastnictví, zvyšují tudíž transparentnost právních uspořádání a korporátních struktur.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Náklady vyvolané navrhovanými změnami se mezi jednotlivými návrhy značně liší. Navrhované ustanovení pro lepší odhalování podezřelých transakcí s virtuálními měnami a větší transparentnost těchto transakcí by znamenalo náklady ve výši přibližně 10 EUR na klienta.

Náklady (např. na zřízení automatizovaných centrálních registrů nebo elektronických systémů vyhledávání dat) budou záviset na modelu (jednorázové náklady v rozmezí od 175 000 EUR do 1 200 000 EUR) a je třeba je posoudit v celkovém kontextu zajištění větší transparentnosti a rychlejšího a přesnějšího odhalování praní peněz a financování terorismu. Zrušení nebo omezení anonymity u předplacených karet znamená určité náklady spojené s dodržováním povinností stanovených ve směrnici. Většina vydavatelů předplacených karet však vydává i neanonymní předplacené karty, má již tudíž k dispozici zaměstnance a informační systémy potřebné pro plnění těchto povinností.

Jaký bude dopad na podniky, malé a střední podniky a mikropodniky?

Do oblasti působnosti směrnice budou zahrnuty určité podniky, například platformy pro výměnu virtuálních měn a poskytovatelé virtuálních peněženek, což vytváří určité náklady, jelikož budou podléhat režimu dohledu. Rovněž zrušení nebo omezení anonymity u předplacených karet znamená určité náklady.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Vnitrostátním orgánům vzniknou náklady na zřízení automatizovaných centrálních registrů nebo elektronických systémů vyhledávání dat. Náklady budou záviset na modelu a vycházejí z informací obdržených od pěti členských států, jednorázové náklady na takovéto nástroje jsou v rozmezí od 175 000 EUR do 1 200 000 EUR, zatímco každoroční náklady jsou v rozmezí od 3 000 EUR do 600 000 EUR.

Očekávají se jiné významné dopady?

Nikoli.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Po dvou až čtyřech letech od přijetí směrnice (EU) 2015/849 (tj. 26. června 2019–26. června 2021).